

Środa, 21 listopada 2012 r.

P7_TA(2012)0444

Przemysłowe, energetyczne i inne aspekty gazu łupkowego i ropy**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie przemysłowych, energetycznych i innych aspektów wydobycia gazu łupkowego i olei łupkowych (2011/2309(INI))**

(2015/C 419/13)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w szczególności jego art. 194, zgodnie z którym stosowanie jego przepisów ustanawiających środki unijne w dziedzinie energii pozostaje między innymi bez uszczerbku dla stosowania innych przepisów Traktatów, w tym w szczególności – art. 192 ust. 2,
- uwzględniając własną rezolucję z dnia 25 listopada 2010 r. zatytułowaną „W kierunku nowej strategii energetycznej dla Europy na lata 2011-2020”⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 września 2011 r. w sprawie określenia wspólnego stanowiska UE na konferencję ONZ w sprawie zrównoważonego rozwoju (szczyt Rio+20)⁽²⁾,
- uwzględniając dyrektywę 94/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie warunków udzielania i korzystania z zezwoleń na poszukiwanie, badanie i produkcję węglowodorów⁽³⁾,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 994/2010 z dnia 20 października 2010 r. w sprawie środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylenia dyrektywy Rady 2004/67/WE⁽⁴⁾,
- uwzględniając unijne prawodawstwo w zakresie środowiska odnoszące się do wydobycia gazu łupkowego, w tym: dyrektywę Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko⁽⁵⁾, dyrektywę 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko⁽⁶⁾, dyrektywę 2006/21/WE w sprawie gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu wydobywczego⁽⁷⁾, dyrektywę 2000/60/WE ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej⁽⁸⁾, rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów⁽⁹⁾, dyrektywę 98/8/WE w sprawie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych⁽¹⁰⁾, dyrektywę 96/82/WE w sprawie kontroli niebezpieczeństwa poważnych awarii związanych z substancjami niebezpiecznymi⁽¹¹⁾, dyrektywę 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu⁽¹²⁾, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie emisji przemysłowych (zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli)⁽¹³⁾, dyrektywę 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie⁽¹⁴⁾ oraz decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 406/2009/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie wysiłków podjętych przez państwa członkowskie, zmierzających do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do roku 2020 zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 99 E z 3.4.2012, s. 64.⁽²⁾ P7_TA(2011)0430.⁽³⁾ Dz.U. L 164 z 30.6.1994, s. 3.⁽⁴⁾ Dz.U. L 295 z 12.11.2010, s. 1.⁽⁵⁾ Dz.U. L 175 z 5.7.1985, s. 40.⁽⁶⁾ Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30.⁽⁷⁾ Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 15.⁽⁸⁾ Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1.⁽⁹⁾ Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1.⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 123 z 24.4.1998, s. 1⁽¹¹⁾ Dz.U. L 10 z 14.1.1997, s. 13⁽¹²⁾ Dz.U. L 143 z 30.4.2004, s. 56⁽¹³⁾ Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 17⁽¹⁴⁾ Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136

Środa, 21 listopada 2012 r.

- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 4 lutego 2011 r.,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie wzmocnienia wymiaru zewnętrznego polityki energetycznej UE,
 - uwzględniając komunikat Komisji pt. „Plan działania w zakresie energii do roku 2050” ⁽¹⁾,
 - uwzględniając wniosek Komisji dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej i uchylającego decyzję nr 1364/2006/WE ⁽²⁾,
 - uwzględniając art. 48 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (A7-0284/2012),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z szacunkami Międzynarodowej Agencji Energetycznej globalna zdolność skraplania wzrosnie z 380 mld metrów sześciennych w 2011 r. do 540 mld metrów sześciennych w 2020 r.;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z Traktami UE państwa członkowskie są uprawnione do określania własnego koszyka energetycznego;
- C. mając na uwadze, że wydobycie gazu łupkowego może wywrzeć istotny wpływ na dynamikę rynku gazu ziemnego oraz na obowiązujące na nim ceny, a także na wytwarzanie energii;
- D. mając na uwadze, że substancje chemiczne wykorzystywane do szczelinowania hydraulicznego muszą zostać zarejestrowane w Europejskiej Agencji Chemikaliów i nie mogą być zatwierdzone, dopóki nie ma pewności co do tego, że nie szkodzą środowisku lub że tego rodzaju szkody zostaną zminimalizowane (zgodnie z rozporządzeniem REACH);
- E. mając na uwadze, że niekonwencjonalny gaz w postaci gazu zamkniętego, gazu łupkowego lub metanu z pokładów węgla stanowi już ponad połowę produkcji gazu w Stanach Zjednoczonych, przy czym największy wzrost produkcji odnotowuje się w odniesieniu do gazu łupkowego;
- F. mając na uwadze, że olej łupkowy jest już produkowany w Estonii oraz że olej z formacji łupkowych był wydobywany w Basenie Paryskim;

Aspekty energetyczne

Potencjalne zasoby

1. zauważa, że sporządzono liczne szacunki dotyczące złóż gazu łupkowego w Europie, w tym także przez amerykański urząd ds. informacji o energii oraz przez Międzynarodową Agencję Energetyczną (MEA) oraz że wiele krajów posiada rezerwy tego gazu; przyznaje, że choć szacunki te są z natury nieprecyzyjne, wskazują na występowanie potencjalnych znaczących krajowych zasobów energii; zaznacza jednak, że nie we wszystkich przypadkach ich wydobycie może być opłacalne; zauważa ponadto, że niektóre państwa członkowskie posiadają rezerwy oleju łupkowego oraz że należy obecnie zbadać na szerszą skalę pozostałe źródła niekonwencjonalnych paliw;

2. uważa, że decydenci powinni dysponować dokładniejszymi, aktualnymi i wyczerpującymi danymi naukowymi, aby mogli dokonywać świadomych wyborów; dlatego zgadza się z Radą Europejską, że należy ocenić potencjał Europy w zakresie zrównoważonego wydobycia gazu łupkowego i zasobów oleju łupkowego oraz ich wykorzystania, a także określić lokalizację tych zasobów, nie zagrażając przy tym dostępności i jakości zasobów wodnych; z zadowoleniem przyjmuje oceny państw członkowskich i zachęca je do kontynuowania tych prac oraz wzywa Komisję, aby przyczyniła się do oceny potencjału gazu łupkowego i zasobów oleju łupkowego w UE poprzez zestawienie wyników ocen państw członkowskich i dostępnych wyników projektów wydobywczych oraz poprzez analizę i ocenę aspektów przemysłowych, gospodarczych, energetycznych i zdrowotnych związanych z krajową produkcją gazu łupkowego;

⁽¹⁾ COM(2011)0885

⁽²⁾ COM(2011)0658

Środa, 21 listopada 2012 r.

Rynki energii

3. wskazuje, że boom na gaz łupkowy w USA wywarł już znaczący pozytywny wpływ na rynek gazu ziemnego oraz na ceny gazu i energii elektrycznej, przede wszystkim powodując skierowanie płynnego gazu ziemnego przeznaczonego na amerykański rynek gdzie indziej; zauważa, że ceny kasowe w USA są najniższe w historii, co zwiększa lukę cenową pomiędzy USA i Europą związaną długoterminowymi umowami, a także wpływa na konkurencyjność europejskiej gospodarki i przemysłu;
4. zauważa, że zgodnie z informacjami podanymi przez amerykański urząd ds. informacji o energii produkcja krajowa w USA ma stanowić 46 % dostaw gazu do 2035 r.;
5. zauważa, że ceny gazu w USA cały czas spadają, co stawia przed UE dodatkowe wyzwania związane z konkurencyjnością;
6. zauważa, że w związku z tym, że rynek gazu staje się coraz bardziej globalny i wzajemnie powiązany, wydobycie gazu łupkowego zwiększy ogólnosiątkową konkurencję na rynku gazu i tym samym będzie nadal wywierać zasadniczy wpływ na ceny; zauważa, że gaz łupkowy pomoże wzmocnić pozycję klientów wobec dostawców i w związku z tym powinien doprowadzić do obniżenia cen;
7. z drugiej strony zauważa, że potrzebne są znaczące inwestycje w celu stworzenia całej niezbędnej infrastruktury związanej z odwiertami, magazynowaniem, transportem i ponownym przetworzeniem gazu i płynu szczelinującego, czym w całości musi się zająć przemysł;
8. wzywa Komisję, aby – w świetle ewolucji rynku gazu oraz wzrostu centralnie ustalanych cen w Europie – na następnym posiedzeniu Rady ds. Energii EU-USA omówiła potencjalny wpływ rozwoju ogólnosiątkowego rynku gazu łupkowego na rynek skroplonego gazu ziemnego oraz zniesienie potencjalnych ograniczeń w ogólnosiątkowym handlu skroplonym gazem ziemnym;
9. podkreśla, że na szczepku UE zasada pomocniczości odnosząca się do rozwiązań związanych z koszykiem energetycznym ma zastosowanie do poszukiwania lub wydobycia gazu łupkowego; zauważa jednak, że poszukiwanie gazu łupkowego może mieć wymiar transgraniczny, zwłaszcza w przypadku gdy odwierty są prowadzone w pobliżu lądowej granicy z innym państwem członkowskim lub gdy wpływają one na wody podziemne, powietrze lub glebę więcej niż jednego państwa; apeluje o pełne ujawnienie wszystkich kwestii technicznych i środowiskowych związanych z wydobyciem gazu łupkowego oraz o odpowiednią współpracę ze wszystkimi zainteresowanymi stronami przed przyznaniem koncesji oraz podczas ich przyznawania;
10. zauważa, że obecnie światowe zużycie gazu ziemnego wzrasta oraz że Europa pozostaje jednym z regionów o największych potrzebach związanych z przywozem gazu; zauważa, że zgodnie z przewidywaniami Międzynarodowej Agencji Energetycznej krajowa produkcja gazu w Europie zmniejszy się, natomiast popyt na gaz zwiększy się, co spowoduje konieczność przywozu około 450 mld metrów sześciennych gazu do 2035 r.; w związku z tym dostrzega zasadniczą rolę ogólnosiątkowej produkcji gazu łupkowego w zapewnianiu bezpieczeństwa energetycznego i zróżnicowania źródeł energii i dostawców w perspektywie długoterminowej; ma świadomość, że krajowa produkcja gazu łupkowego mogłaby stanowić dla niektórych państw członkowskich okazję do dalszego zróżnicowania źródeł dostaw gazu ziemnego, mając na uwadze zależność państw członkowskich od przywozów tego surowca z państw trzecich; uznaje, że w związku ze wzrostem produkcji gazu ziemnego z łupków w USA zwiększyła się dostępność dostaw skroplonego gazu ziemnego (LNG) w Europie oraz że połączenie zwiększenia krajowych dostaw gazu ziemnego z większą dostępnością LNG oferuje atrakcyjne możliwości zróżnicowania dostaw gazu;
11. podkreśla jednak, że najważniejsze jest przyjęcie innych środków i strategii politycznych na rzecz zagwarantowania bezpieczeństwa dostaw w długiej perspektywie, takich jak zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii, poprawa efektywności energetycznej, zwiększenie oszczędności energii, zapewnienie odpowiedniej infrastruktury i obiektów składowania gazu, zróżnicowanie dostaw gazu i dróg tranzytowych oraz budowanie rzetelnego partnerstwa z państwami dostawy, tranzytu i odbioru na podstawie zasad przejrzystości, wzajemnego zaufania i niedyskryminacji przewidzianych w karcie energetycznej oraz w trzecim pakiecie energetycznym UE;
12. ponownie wzywa Komisję do przygotowania przed końcem 2013 r. analizy dotyczącej przyszłości światowego i unijnego rynku gazu, w tym wpływu już zaplanowanych projektów infrastruktury gazowej (takich jak projekty opracowywane w kontekście korytarza południowego), nowych terminali LNG, wpływu gazu łupkowego na rynek gazowy USA (w szczególności na zapotrzebowanie na przywóz LNG) oraz oddziaływania ewentualnego rozwoju rynku gazu łupkowego w UE na bezpieczeństwo dostaw gazu i cen gazu w przyszłości; uważa, że analiza ta powinna odzwierciedlać i obracać jako punkt wyjścia obecny stan rozwoju infrastruktury oraz cele UE dotyczące redukcji CO₂ do 2020 r.; podkreśla, że należy skonsultować się ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami;

Środa, 21 listopada 2012 r.

13. podkreśla, że w pełni sprawnie funkcjonujący, wzajemnie powiązany i zintegrowany wewnętrzny rynek energii UE ma również zasadnicze znaczenie, między innymi z perspektywy pełnego wykorzystania produkcji gazu łupkowego w UE, która nie powinna negatywnie wpływać na środowisko ani na społeczności zamieszkujące w pobliżu miejsc wydobycia tych zasobów; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zdecydowanego dążenia do osiągnięcia tego celu, w szczególności poprzez zapewnienie płynnego dostosowania do wymogów trzeciego pakietu UE dotyczącego wewnętrznego rynku energii i pakietu dotyczącego infrastruktury energetycznej oraz ich zastosowania, w celu ujednoczenia i pełnej liberalizacji europejskich hurtowych rynków energii do 2014 r.;

Przejsie na gospodarke zdekarbonizowana

14. zgadza się z Komisją, że – jak stwierdzono we wspomnianym planie działania – gaz będzie miał istotne znaczenie dla transformacji systemu energii, ponieważ stanowi szybki, tymczasowy i tani sposób ograniczenia zależności od innych, mniej ekologicznych paliw kopalnych przed przejściem na w pełni zrównoważoną produkcję energii przy niskiej emisji CO₂, a tym samym powoduje ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, zwłaszcza w tych państwach członkowskich, które do wytworzenia energii wykorzystują duże ilości węgla, jeżeli oceny wpływu wykażą, że ta działalność nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko, a w szczególności na wody podziemne i społeczności zamieszkujące w pobliżu miejsc wydobycia;

15. wzywa Wspólne Centrum Badawcze Komisji – zważywszy na brak kompleksowych danych europejskich dotyczących śladu węglowego gazu łupkowego – do zakończenia w trybie pilnym pełnej analizy cyklu życia emisji gazu cieplarnianego wytwarzanych podczas wydobycia i produkcji gazu łupkowego w celu ich właściwego uwzględnienia w przyszłości;

16. podkreśla też, że niektóre formy energii odnawialnej – na przykład energia wiatrowa – są zmienne i należy je wesprzeć lub zrównoważyć rzetelnymi i elastycznymi technologiami energetycznymi; wyraża pogląd, że gaz ziemny – w tym gaz łupkowy – mógłby stanowić jedną z dostępnych możliwości osiągnięcia tego celu na tle wielu innych rozwiązań takich jak poprawa połączeń, zarządzania systemem i kontroli za pośrednictwem inteligentnych sieci na wszystkich poziomach sieci, magazynowania energii oraz zarządzania popytem; uznaje znaczenie wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) dla zapewnienia zrównoważonego charakteru gazu jako źródła energii;

17. wzywa Komisję do przeanalizowania ekonomicznych aspektów wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) w kontekście gazu w celu przyspieszenia rozwoju i zastosowania tej technologii; wzywa ponadto Komisję do zbadania, jaki wpływ technologia CCS wywrze prawdopodobnie na elastyczność wytwarzania energii gazowej oraz w związku z tym na jej rolę we wsparciu odnawialnych źródeł energii;

18. apeluje do Komisji, zgodnie ze strategią planu działania UE w zakresie energii do roku 2050, o dokonanie oceny wpływu niekonwencjonalnego gazu w UE na gospodarke i środowisko oraz prognoz w tym zakresie, z uwzględnieniem wniosków płynących z doświadczenia i przepisów USA w tej dziedzinie, uznając jednocześnie, że zakres wykorzystania gazu niekonwencjonalnego w UE będzie ostatecznie zależał od rynku i decyzji państw członkowskich działających w ramach długoterminowych celów polityki dotyczącej energii i klimatu;

19. wzywa władze publiczne do przeprowadzenia regionalnej oceny oddziaływania pod powierzchnią ziemi w celu optymalizacji przydziału środków pomiędzy energię geotermalną, gaz łupkowy i inne zasoby podziemne, a tym samym w celu maksymalizacji korzyści na rzecz społeczeństwa;

20. wzywa Komisję do zlecenia Europejskiej Agencji Środowiska przygotowania pełnej naukowej analizy środowiskowej wydobycia gazu łupkowego i oleju łupkowego oraz potencjalnego wpływu dostępnych technik;

Przemysłowe i ekonomiczne aspekty niekonwencjonalnych paliw naftowych i gazu

Otoczenie przemysłowe

21. przypomina, że ogólny wzrost produkcji gazu łupkowego w USA jest wspierany przez powstające otoczenie przemysłowe, w tym odpowiednią liczbę odwiertów, niezbędne zasoby siły roboczej oraz doświadczony i dobrze wyposażony przemysł usługowy; ma świadomość, że w UE zbudowanie niezbędnego sektora usługowego o odpowiednich zdolnościach oraz nabycie przez przedsiębiorstwa niezbędnego sprzętu i doświadczenia, wymaga czasu i prawdopodobnie przyczyni się także do zwiększenia kosztów w krótkiej perspektywie; zachęca do współpracy między odnośnymi przedsiębiorstwami UE i USA w celu zastosowania urządzeń do spalania całkowitego (tzw. „spalania ekologicznego”),

Środa, 21 listopada 2012 r.

najlepszych dostępnych technologii i procesów przemysłowych przyjaznych dla środowiska, przy jednoczesnym zmniejszaniu kosztów; uważa, że oczekiwania dotyczące tempa rozwoju w zakresie gazu łupkowego w UE powinny być realistyczne oraz że wszelkie potencjalne działania w zakresie wydobycia komercyjnego należy stopniowo wycofywać w odpowiednim tempie, w celu uniknięcia cykli koniunkturalnych, które mogą mieć znaczące negatywne skutki lokalne;

22. zwraca uwagę, że stabilne ramy regulacyjne są ważne zarówno w odniesieniu do stworzenia właściwego środowiska sprzyjającego inwestowaniu przez przedsiębiorstwa gazowe w potrzebną infrastrukturę oraz w badania i rozwój, jak i w odniesieniu do zapobiegania zakłóceniom na rynku;

23. wzywa państwa członkowskie zainteresowane rozwojem gazu łupkowego do wprowadzenia niezbędnych umiejętności do głównych systemów kształcenia i szkolenia w celu przygotowania niezbędnej, wykwalifikowanej siły roboczej;

24. zwraca uwagę, że nie tylko w Europie bada się potencjał gazu łupkowego i oleju łupkowego, lecz że obserwuje się ogromne zainteresowanie rozwojem nowych zasobów ropy naftowej i gazu jako środka służącego zwiększeniu konkurencyjności energetycznej i gospodarczej w różnych państwach i regionach w Azji, Ameryce Północnej, Ameryce Łacińskiej, Afryce i Australii; podkreśla potrzebę uwzględnienia gazu łupkowego i oleju łupkowego w dwustronnym dialogu UE i w partnerstwach UE z państwami, które już wydobywają zasoby niekonwencjonalne lub które są zainteresowane ich wydobyciem lub wykorzystaniem, w celu wymiany wiedzy i najlepszych praktyk;

25. podkreśla potrzebę dalszej otwartości na wszelkie nowe przyszłościowe technologie w dziedzinie badań nad energią; wzywa do dalszych badań i rozwoju dotyczących narzędzi i technologii, w tym CCS, celem zbadania możliwości zrównoważonego i bezpiecznego rozwoju gazu niekonwencjonalnego; uznaje w związku z tym, że zwiększenie roli tej technologii i innowacji w sektorze gazu może przyczynić się do zwiększenia kompetencji i konkurencyjności UE;

26. zwraca uwagę na rozwój technologiczny w Austrii, gdzie przemysł proponuje stosowanie płynów szczelinujących zawierających wyłącznie wodę, piasek i mąkę kukurydzianą; zaleca, aby inne państwa członkowskie i Komisja zbadały możliwość wydobycia gazu łupkowego bez użycia substancji chemicznych, oraz wzywa do dalszych badań i rozwoju takich technik lub praktyk, za pomocą których można by zmniejszyć potencjalny wpływ na środowisko;

27. wzywa Komisję do przedstawienia zaleceń dla wszystkich szybów gazu łupkowego w UE w celu ograniczenia emisji metanu;

Podstawy udzielania licencji

28. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia solidnego systemu regulacyjnego oraz do zapewnienia niezbędnych zasobów administracyjnych i nadzorczych dotyczących rozwoju wszelkiej działalności związanej z gazem łupkowym, w tym zasoby wymagane na mocy ustawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu; przypomina, że zgodnie z zasadą pomocniczości każde państwo członkowskie ma prawo do samodzielnego podjęcia decyzji w sprawie eksploatacji oleju i gazu łupkowego;

29. zauważa, że aktualna procedura udzielania licencji na wydobycie gazu łupkowego jest regulowana przez ogólne prawodawstwo dotyczące górnictwa lub węglowodorów; zauważa, że zgodnie z końcowym sprawozdaniem w sprawie gazu ze źródeł niekonwencjonalnych w Europie z dnia 8 listopada 2011 r., opracowanego dla Komisji, oraz z komunikatem dotyczącym unijnych ram prawnych dotyczących środowiska i mających zastosowanie do projektów wydobycia gazu łupkowego z dnia 26 stycznia 2012 r. opracowanego przez Komisję, ramy prawne UE w wystarczającym stopniu obejmują wszystkie aspekty udzielania licencji na wczesne wydobycie i produkcję gazu łupkowego; zauważa jednak, że wydobycie gazu łupkowego na dużą skalę może wymagać kompleksowego dostosowania wszystkich odnośnych przepisów UE, w tym rozporządzenia REACH, tak aby uwzględnić specyfikę wydobycia niekonwencjonalnych paliw kopalnych; wzywa Komisję i władze publiczne w państwach członkowskich do bezzwłocznego przeprowadzenia kontroli oraz, w razie konieczności, do udoskonalenia ram regulacyjnych w celu zagwarantowania ich adekwatności w odniesieniu do projektów dotyczących gazu łupkowego i oleju, w szczególności w celu przygotowania się do ewentualnej przyszłej komercyjnej produkcji w Europie, a także w celu rozwiązania kwestii zagrożeń dla środowiska;

Środa, 21 listopada 2012 r.

30. podkreśla znaczenie prowadzenia przejrzystych i pełnych konsultacji społecznych, przede wszystkim w kontekście wprowadzenia nowego podejścia do wydobywania gazu; wskazuje, że w niektórych państwach członkowskich brakuje konsultacji społecznych na etapie udzielania zezwoleń; wzywa państwa członkowskie do oceny ich prawodawstwa w celu stwierdzenia, czy aspekt ten został odpowiednio uwzględniony, w tym do pełnego stosowania przepisów konwencji z Aarhus oraz odpowiednich przepisów prawa Unii;

31. wyraża pogląd, że państwa członkowskie realizujące projekty dotyczące gazu łupkowego powinny przyjąć podejście „punktu kompleksowej obsługi” do udzielania zezwoleń i licencji oraz kontroli zgodności z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska (w tym obowiązkowej oceny oddziaływania na środowisko), co jest w niektórych państwach członkowskich zwyczajową praktyką w odniesieniu do wszystkich projektów energetycznych;

32. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, że w ramach zmian ram prawnych niezbędnych do udzielania licencji na wydobywanie gazu łupkowego wprowadzony zostanie wymóg obowiązkowego zatwierdzenia przez zainteresowane władze lokalne;

Opinia publiczna i najlepsze praktyki

Nastawienie społeczne

33. doskonale zdaje sobie sprawę, że nastawienie społeczne wobec wydobywania gazu łupkowego jest w poszczególnych państwach członkowskich różne oraz że negatywne nastawienie często wynika z braku informacji lub dezinformacji; wzywa do poprawy przekazywania społeczeństwu informacji dotyczących gazu łupkowego, tak aby były one przejrzyste i obiektywne, oraz do wspierania tworzenia portali zapewniających dostęp do szerokiego zakresu informacji publicznych w sprawie gazu łupkowego; wzywa przedsiębiorstwa rozważające wydobywanie gazu łupkowego w UE do przekazania, przed przystąpieniem do odwiertów, wyczerpujących informacji na temat ich działalności, w tym publicznego ujawnienia wszystkich substancji chemicznych i składników, które zamierzają wykorzystywać do szczelinowania hydraulicznego, oraz ich stężenia, a także do przeprowadzenia konsultacji ze społecznościami lokalnymi i lokalnymi władzami;

34. uważa, że najlepszym sposobem zapewnienia poważnego i terminowego zaangażowania społeczności lokalnych jest przeprowadzenie obowiązkowej oceny oddziaływania na środowisko, wysoki poziom przejrzystości oraz konsultacje społeczne dotyczące zaproponowanych projektów w zakresie gazu łupkowego, niezależnie od czasu trwania i zasięgu projektów;

35. zauważa, że dla operatorów gazu łupkowego w UE szczególnie ważne jest zaangażowanie się i nawiązanie mocnych relacji ze społecznościami lokalnymi na każdym etapie ich działalności, biorąc pod uwagę, że w UE jest większa gęstość zaludnienia niż w USA oraz że posiadacze gruntów w UE nie są właścicielami zasobów podziemnych, a co za tym idzie, nie czerpią tak bezpośrednich korzyści z wydobywania, jak w USA; w tym kontekście wzywa do ustanowienia takich ram, które są konkurencyjne dla przemysłu, lecz jednocześnie umożliwiają społecznościom krajowym i lokalnym korzystanie z zasobów gazu łupkowego; wzywa przedsiębiorstwa działające na rynku gazu łupkowego do wprowadzenia praktyk odpowiedzialnych wobec społeczności, zagwarantowania społecznościom lokalnym korzyści z wydobywania gazu łupkowego oraz do zapewnienia stosowania zasady „zanieczyszczający płaci”, a także do pokrycia kosztów wszelkich pośrednich lub bezpośrednich szkód, jakie społeczności te mogą ponieść;

36. uznaje, że należy położyć nacisk na przejrzysty i otwarty dialog ze społeczeństwem obywatelskim zarówno na etapie ex ante, jak i na etapie nadzoru, w oparciu o dostępne dowody naukowe wyraźnie uwzględniające kwestie wycieku gazu i wpływu wydobywania gazu łupkowego na wody podziemne, krajobraz, rolnictwo i przemysł turystyczny; przypomina, że budżet UE na 2012 r. uwzględnił środki przeznaczone na sfinansowanie projektów pilotażowych i inne wsparcie działań zachęcających do takiego dialogu; uważa, że należy go zorganizować w sposób neutralny i w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, w tym z władzami krajowymi, społecznościami lokalnymi, ogółem społeczeństwa, przedsiębiorstwami i organizacjami pozarządowymi;

37. podkreśla znaczenie przejrzystego ładu korporacyjnego przedsiębiorstw zajmujących się wydobywaniem gazu łupkowego i oleju łupkowego;

Najlepsza praktyka

38. podkreśla znaczenie stosowania najwyższych standardów bezpieczeństwa, najlepszych dostępnych technologii i najlepszych praktyk operacyjnych w produkcji gazu łupkowego oraz ciągłego doskonalenia technologii i praktyk, a także minimalizowania negatywnych skutków; w podkreśla tym kontekście znaczenie zapewnienia znacznego poziomu inwestycji w badania i rozwój ze strony przemysłu; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywy MAE i stowarzyszeń producentów ropy naftowej i gazu dotyczące zdefiniowania najlepszych praktyk w zakresie wydobywania i produkcji gazu łupkowego i oleju łupkowego;

Środa, 21 listopada 2012 r.

39. uważa, że obawy dotyczące potencjalnego szkodliwego wpływu wydobycia gazu łupkowego na dostawy wody ze względu na wycieki z szybów można uspokoić poprzez przyjęcie najlepszych praktyk w zakresie opracowywania projektów i budowy szybów, a w szczególności w zakresie cembrowania, cementowania i zarządzania naciskiem, a oprócz tego w zakresie kontrolowania nacisku na zacementowaną obudowę oraz nowoczesnego testowania zalewania cementem w celu potwierdzenia izolacji formacji; zachęca państwa członkowskie do dopilnowania, aby wspomniane praktyki były stosowane w kontekście wydobycia gazu łupkowego, między innymi za pomocą środków kontroli na miejscu;

40. podkreśla, że opracowując lepsze technologie i praktyki oparte na kompleksowych regulacjach, operatorzy i przemysł usługowy nie tylko zwiększą akceptację społeczną dla projektów gazu łupkowego, ale zyskają też lepsze możliwości w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i wywozu, mając na uwadze ogólnoświatowe wyzwania środowiskowe związane z wydobyciem niekonwencjonalnego gazu; w związku z tym zaleca państwu członkowskim uwzględnienie zaleceń MAE oraz dokumentu referencyjnego dotyczącego najlepszych dostępnych technik szczelinowania hydraulicznego, jak tylko zostaną one udostępnione;

41. podkreśla potrzebę zapewnienia najwyższych standardów bezpieczeństwa i ochrony środowiska oraz regularnych kontroli na etapach o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa w zakresie budowy studni i szczelinowania hydraulicznego; podkreśla przede wszystkim, że operatorzy powinni ograniczyć ekstrakcję i drenaż oraz wychwytywać gaz i emisje metanu, a także ponownie wykorzystywać lub oczyszczać ścieki; wzywa UE do pójścia za przykładem USA, jeśli chodzi o normy środowiskowe dotyczące gazu łupkowego, które nakładają na przedsiębiorstwa obowiązek wychwytywania metanu i innych zanieczyszczających emisji gazowych, wprowadzony przez amerykańską Agencję Ochrony Środowiska (EPA);

42. wzywa także operatorów gazu łupkowego do kontrolowania przydomowych studni wodnych zlokalizowanych w pobliżu obsługiwanych przez nich szybów wydobywczych zarówno przed rozpoczęciem produkcji, jak i podczas produkcji, oraz do publicznego ujawnienia wyników tych kontroli w sposób przystępny, zrozumiały i przejrzysty;

43. podkreśla znaczenie rekultywacji i odbudowy terenów wykorzystanego przez operatorów oraz prowadzenia kontroli powykonawczej po zakończeniu czynności;

44. wzywa do wymiany najlepszych praktyk i informacji między państwami członkowskimi UE, lecz także między UE, USA i Kanadą; w szczególności zachęca do łączenia europejskich i północnoamerykańskich miast oraz okręgów miejskich, które odkryły gaz łupkowy; podkreśla znaczenie transferu wiedzy na temat wydobycia gazu z przemysłu do społeczności lokalnych;

45. apeluje do przemysłu wydobycia gazu łupkowego i oleju łupkowego o jednolite stosowanie najwyższych standardów środowiskowych i standardów bezpieczeństwa niezależnie od tego, w jakim miejscu świata przedsiębiorstwa prowadzą operacje; wzywa Komisję do zbadania, przy pomocy jakich mechanizmów możliwe byłoby doprowadzenie do tego, aby przedsiębiorstwa mające siedzibę w UE działały na całym świecie zgodnie z najwyższymi standardami; uważa, że odpowiedzialność przedsiębiorstw w tej dziedzinie również powinna być główną siłą napędową oraz że w ramach procedur udzielania zezwoleń państwa członkowskie w momencie ich udzielania mogłyby brać pod uwagę incydenty o znaczeniu globalnym, które dotyczyły przedsiębiorstw, pod warunkiem że dokładnie zbadano okoliczności tych incydentów;

46. podkreśla znaczenie wspierania i współfinansowania działań mających na celu tworzenie niezależnych platform, złożonych z przedstawicieli przemysłu i nauki, mających na celu opiniowanie i ustanowienie dobrych praktyk związanych z czystymi technologiami wydobycia gazu łupkowego;

47. przypomina, że zasada „zanieczyszczający płaci” musi być konsekwentnie stosowana w odniesieniu do działalności związanej z wydobyciem gazu i oleju łupkowego oraz że przedsiębiorstwa muszą ponosić pełną odpowiedzialność za wszelkie bezpośrednie lub pośrednie szkody, które mogą wyrządzić; apeluje do Komisji o dokonanie oceny konieczności przedstawienia wniosków dotyczących wyraźnego włączenia szczelinowania hydraulicznego i innych czynności związanych z wydobyciem gazu łupkowego do dyrektywy w sprawie odpowiedzialności środowiskowej, a także o zobowiązanie operatorów gazu łupkowego do zapewnienia obowiązkowego bezpieczeństwa finansowego lub do określenia wymogów ubezpieczeniowych na wypadek szkód środowiskowych związanych z ich działalnością w celu

Środa, 21 listopada 2012 r.

zapewnienia pewności prawa społecznościom, na które wspomniana działalność wpływa;

o
o o

48. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji, a także rządóm państw członkowskich.

P7_TA(2012)0445

Działalność Komisji Petycji w 2011 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie działalności Komisji Petycji w roku 2011 (2011/2317 (INI))

(2015/C 419/14)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wcześniejsze rezolucje w sprawie obrad Komisji Petycji,
 - uwzględniając art. 10 oraz art. 11 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając art. 24, 227, 228, 258 i 260 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
 - uwzględniając art. 48 oraz art. 202 ust. 8 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Petycji (A7-0240/2012),
- A. mając na uwadze, że w oparciu o protokół 30 do Traktatu Karta praw podstawowych Unii Europejskiej nabyła już prawnie obowiązujący charakter wraz z wejściem w życie Traktatu z Lizbony; mając też na uwadze, że w Traktacie z Lizbony ustanowiono również podstawę prawną dla UE do przystąpienia do europejskiej konwencji praw człowieka i europejskiej inicjatywy obywatelskiej;
- B. mając na uwadze, że rozporządzenie w sprawie europejskiej inicjatywy obywatelskiej ⁽¹⁾ weszło w życie dnia 1 kwietnia 2012 r. oraz mając też na uwadze, że Parlament jest odpowiedzialny za zorganizowanie przesłuchań publicznych dotyczących tych inicjatyw, które skutecznie zebrały ponad milion podpisów w co najmniej siedmiu państwach członkowskich;
- C. mając na uwadze, że Komisja Petycji ma obowiązek nieustannie rewidować i, jeśli to możliwe, zwiększać swoją rolę, zwłaszcza w odniesieniu do opracowywania demokratycznych zasad, takich jak zwiększone uczestnictwo obywateli w procesie decyzyjnym UE oraz poprawa przejrzystości i odpowiedzialności; mając też na uwadze, że w ramach swojej zwykłej działalności Komisja Petycji współpracuje ściśle z państwami członkowskimi, Komisją, Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich oraz innymi organami w celu zagwarantowania pełnego przestrzegania zarówno litery, jak i ducha prawa UE;
- D. wyraża zadowolenie w związku z utworzeniem „jednego okienka” dla obywateli poszukujących informacji lub pragnących wnieść apelację lub złożyć pozew poprzez portal „Twoje prawa w Unii Europejskiej” (Your Rights in the European Union);
- E. z zadowoleniem przyjmuje orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczące art. 51 Karty praw podstawowych, które zgodnie z linią orzecznictwa w sprawie ERT podkreśla, że najwyższej rangi prawa Unii są wiążące dla organów państw członkowskich również wtedy, gdy za pomocą krajowych środków chcą one ograniczyć podstawowe wolności zagwarantowane w TFUE;

⁽¹⁾ Rozporządzenie (UE) nr 211/2011 (Dz.U. L 65 z 11.3.2011, s. 1).